XVIII. évfolyam. Pécs, 1890. január 18-án. 3-ik szám.

ELŐFIZETÉSI DIJ:
Postán vagy Pécsett házhoz küldve:
EGÉSZ ÉVRE 5 frt — kr.
FÉL ÉVRE 2 „ 50 „
NEGYED ÉVRE 1 „ 25 „
EGYES SZÁM 10 kr.
Megjelenik minden szombaton.
Egyes számok kaphatók Weidinger Nándor könyvker. (Széchényi-tér.)

PÉCSI FIGYELŐ.

HIRDETÉSEK ÁRA:
Egy öt hasábos petit sor egyszeri megjelenéséé 6 kr., 3-szoriért 5 kr., 10 szeriért 4 kr. fizetendő.
Minden hirdetés után 30 kr. bélyegdij fizetendő.
A nyilttér 1 petit sora 10 kr.
A hirdetési díj előre fizetendő.

Szerkesztőség: János-utcza 8-ik szám.

A lap szellemi részét illető közlemények és előfizetések a szerkesztőséghez, hirdetések pedig a kiadóhivatalhoz intézendők.
Előfizethetni helyben: a kiadóhivatalban, **KÖSZL JÁNOS** úrnál a városház épületben, **LILL JÁNOS** úrnál a budai külvárosban, valamint a vidéken minden póstahivatalnál.

Kéziratok vissza nem adatnak.

Kiadóhivatal: János-utcza 8-ik szám.

A pécsi szőlősgazdákhoz!

(V.) Van egy jó huszár-közmondás, a mely azt tartja, hogy: „Nem akkor szokás nyergelni, a mikor már ki kell rukkolni!“ Igy van a filoxera elleni védekezéssel is. Nem akkor kell védekezni, a mikor már megvédve kellene lennünk. De hát ki tehet róla? Ősi jelszó e hazában: „Hejh ráérünk arra még!“ Pedig a filoxera elleni védekezés munkálatainak megtételére irányuló törekvések soha sincsenek elég korán. Sőt mi pécsiek meglehetősen el is késtünk; mindazonáltal még mindig elég jókor lenne a munkákoz látni, ha lelkiismerettel és elég komolysággal fognánk hozzá. Jobb elkésve is, mint semmikor.

A veszedelem nagy!

S e veszedelem nagyságát még mindig fokozza az a bámulatos közöny, az a bizalmatlanság, az a tudatlanság, melylyel a szőlősgazdák jelentékeny része a védekezéssel szemben viseltetik. Minden jóakaratu tanács, törekvés és fáradság hajótörést szenved, dugába dől a tudatlanság és makacs közöny miatt. Itt az idő azonban, a legvégső idő, a midőn a szőlősgazdáknak kivétel nélkül be kell látniok, hogy a szőlőhegyeket végpusztulás fenyegeti, hogy pár év alatt a filoxera öldöklő ereje semmivé silányitja a város zömének legfőbb jövedelmi forrását, hogy a nyomor, melynek képe már is oly félelmesen kisért, egész bizonyossággal be fog következni s nem lesz a nagy terhek viselésére képes a város közönsége. Nem ijesztgetés akar ez lenni, csak figyelmeztetés; mert a gondos előrelátás már messziről fölismeri a veszélyt s int a védelemre. A filoxera nem olyan ördög, melyet a falra szoktak festeni; ott van az megszámlálhatatlan sokaságával a szőlőtőkön, melyeknek dúsan termő vesszeiből kiöli az életet s a viruló hegyeket pár év alatt kietlen pusztasággá, kopár halmokká változtatja.

Pécsett 1887-ben 52 szőlőben volt konstatálva az infekczió, a rákövetkező évben már 276 szőlőben találtak filoxerát. Egy rövid év alatt megötszöröződött a filoxera terjedése. A mult évben már 852 szőlőt lepett el a veszedelmes féreg. Igy terjed a filoxera-vész.

A legutóbbi 3 év alatt 2300 szőlősgazda szőleje közül 1183 szőlőt szállt meg a filoxera. Itt a számok beszélnek, a számok csalhatatlanok s az itt felsorolt számadatok megdöbbentők. A mint a fölvett kimutatásokból kitünik, Pécsett a lefolyt év végéig a konstatált foltok, illetőleg az inficziált területek nagysága 86 cat. holdat tesz ki, melyből 42 cat. hold — teljesen elpusztult.

Azt hisszük, minden józan gondolkozásu szőlősgazda ezek után megérti a veszedelem nagyságát s nem fog szavunk valóságában kételkedni, midőn azt mondjuk, hogy 8—10 év mulva a pécsi szőlőhegyekről már csak regélni lehet. Azért hát ne késsünk a nagy munkával. Minden percz egy szőlő halála. Ismerkedjünk meg a védekezés minden módjával, minden eszközével s alkalmazzuk ismereteinket akképen, a mint a czél és okszerüségnek hely, talaj s egyéb körülményekhez képest leginkább megfelelnek.

A szénkéneggel való eljárás, ott a hol megfelelő és kifizeti magát, okvetlenül fenntartandó. E végből intézkedés teendő az iránt, hogy megállapithatók legyenek ama helyek, melyekben a szénkénegezés, kellő szakértelemmel kezelve, sikerrel alkalmazható.

Az amerikai ellentálló képességgel biró szőlővesszők ültetése és ojtása a védekezésnek és a jövő szőlő-kultura alapjának megvetésére a második főfeltétel és leghathatósabb mód. Meg kell tehát ismerkedni azon tudnivalókkal, melyek a szőlőgazdaság e módon való regenerálásához mulhatatlanul szükségesek.

Városunk szőlősgazdáinak kétharmada olyan egyénekből áll, kiknek főjövedelmi forrását határozottan a szőlőművelés, bortermelés képezi; az is elvitathatatlan tény, hogy a másik egy-harmadának jelenlegi vagyoni jólétét, kedvező anyagi helyzetét szintén a szőlőművelés alapitotta meg, vagy mozdította elő: elvárható tehát a saját jól felfogott érdekükben, hogy szőleik védelmére, a szőlőművelés és a borgazdaság föntartására, lerázzák a közönyt, elvetik maguk alul az ördög párnáját s mindent elkövetnek a modern szőlőkultura fejlesztésére saját anyagi jólétük biztositására.

Dezső Miklós szőlész és borász vándor tanár szakelőadásokat tart. Vásárhelyi Gerő városi hegybiztos és Horváth Géza, utóbbi tisztán a maga jó szántából, a szőlősgazdák nagy közönségének kivánván hasznos szolgálatot tenni: minden vasár- és ünnepnapon délután 2 órától 5 óráig a szig. külvárosi népiskolában az amerikai vesszők ojtására nézve oktatást ad. A nagy szivesség és példás buzgalom valóban elismerésre, dicséretre méltó. Csak aztán a szőlősgazdák ne késsenek, el ne mulasszák fölhasználni a kinálkozó alkalmat. Menjenek el maguk, küldjék el vinczellérjeiket a tanfolyamra és igyekezzenek elsajátitani a módot, a melylyel a filoxerának ellentálló amerikai szőlővesszőkre át lehet vinni a mi szőlőfajainkat.

A tél utolsó felében vagyunk, nemsokára beköszönt a szőlőmunkálatok ideje; akkorra legalább legyen egy-két alapos ismerettel biró kész ember, kész vinczellér, a ki a most nyerhető tanulmány alapján tovább terjeszti a modern szőlőművelés üdvös tanait.

Nem a magunk érdekében beszélünk, beláthatja ki-ki; minden törekvésünk a közönség, különösen a szőlősgazdák jóvoltára irányul.

Végre-valahára vegyék már egyszer komolyan a szőlősgazdák saját ügyüket és fogjanak lelkiismerettel, buzgalommal, szivós kitartással a védekezéshez s a jövő szőlőkultura alapjának megvetéséhez.

Megyei közgyülés.

Baranyavármegye köztörvényhatósága hétfőn tartotta ez évi első közgyülését Kardos Kálmán főispán elnöklete alatt a bizottsági tagok gyér részvétele mellett. Az alispáni székben az új alispán Szily László ült s csaknem minden egyes nevezetesebb tárgynál fölemelkedve helyéről az ügy megvilágitására, könnyebb megérthetésére magyarázattal szolgált s egyuttal véleményének adott kifejezést, a mit a jelenvolt megyei bizottmány igen szivesen fogadott.

A főispáni megnyitó beszéd után Krasznay Mihály szolgabiró, ki a múlt tisztújitó közgyülésen nem vehetett részt, most pótlólag letette az esküt.

Következett az alispáni évnegyedes jelentés, a múlt év utolsó szakáról. A jelentésben megemlékezik az új alispán az előbbi alispánról, sajnálkozással emlitvén föl súlyos betegségét. Fölfrissiti a most nemrég lefolyt tisztújitás emlékét s azon meggyőződésének ad kifejezést, hogy a tisztikar tisztességgel s becsülettel fog megfelelni a belé helyezett bizalomért s igyekezni fog az igényeket kielégiteni, úgy, hogy mindenkor közmegelégedéssel találkozzék. A közrend érzékeny csorbát nem szenvedett, meg nem zavartatott. Mindössze 35 tüzeset merült föl; 13 gyujtogatás következménye, 6 gondatlanságból, 16 ismeretlen okból keletkezett. A kár 9480 frt 10 kr., ebből 4760 frt biztositva volt. A közegészségi állapot kielégitő. Itt-ott egy kis kanyaró és vörheny fordult elő s deczember második felében az influenza lépett föl járványosan; mindezen betegségek lefolyása enyhének mondható. Az állatok egészsége is kielégitő volt. Az egész megyében nem fordult elő veszélyes betegség; csupán a pécsváradi huszárlovakon ütött ki nagyobb mérvben a nátha-láz. Az adók rendesen folytak be; rendkivüli intézkedés nem vált szükségessé. Végül megemlékezett Jeszenszky Géza árvaszéki elnök és dr. Hölbling Miksa tiszti főorvos nyugalomba vonulásáról. Mindkettőnek érdemeiért elismeréssel adózik. Az alispáni jelentés tudomásul vétele után a különböző szakbizottságok alakittattak meg: A közigazgatási bizottság tagjaiul beválasztattak az 1890- és 91-ik évekre: Siskovics Tamás (58 szóval), Kissfaludy Pál (58), Országh Lajos (58), Driesz Lajos (50), Czirer Ákos (57) és az 1890-ik évre, a kilépett tag helyére Radócsay Sándor 48 szóval. A többi bizottságok: igazoló, állandó biráló, utakra fölügyelő, egészségügyi, jegyzői nyugdij-alapot igazgató, lóavató, statisztikai, állandó népnevelési, árvaszéki kiküldöttek, megyei nyugdij választmány, lótenyésztési választmány tagjaiul újra megválasztattak a régiek.

Az árvaszéki elnököt helyettesitő ülnökül megválasztatott: Gerdenics József.

A fegyvertartási szabályrendeletet a miniszter csekély változtatással helyben hagyta. A szabályrendelet kiadatott az alispánnak, a ki azt ki fogja nyomatni.

Jeszenszky Ferencz volt alispán nyugdija évi 1435 frtban állapittatott meg.

A himesházi árvatárban fölmerült hiány megtéritésének kérdésénél Jagics József szót emelt s azon kérdést intézte a referenshez, vajjon a fedezetül szolgált kötvény az átvételkor jó volt-e; mert ha a kötvény jó volt, abban az esetben a község, illetőleg a bizonyos árvaatya köteles megfizetni a hiányzó összeget. Erre Sey László árvaszéki elnök válaszolt, azt mondván, hogy a cs. kir. korszakból átvett kötvényért az átvételkor senki sem vállalt felelősséget, mert nem ismerték az adósokat. Szieberth Nándor Jagics fölszólalása mellett foglalt állást. Kéri a vizsgálati jegyzőkönyv fölolvasását, a mi meg is történt. Majd Szily az alispán szólalt föl s azt mondotta, hogy meg lehet nyugodva a megye közgyülése, az állandó választmány jól meghányta-vetette az ügyet s minden lehetőt elkövetett az ügy érdemében s nem marad más hátra, mint a hiányzó összegnek a tartalék-alapból való kifizetését ajánlani. Jagics megnyugodnék alispán szavaiban, ha a kötvények értéktelensége az átvétel idejétől bizonyitva, dokumentálva lenne. A közgyülés megnyugszik abban, hogy a hiány pótoltatni fog a tartalékalapból.

Az állandó választmány jelentést ad az árvaszéki személyzetnek a közigazgatási bizottság által inditványozott szaporitásáról. A jelentés szerint valóban elégtelennek bizonyult az árvaszéki személyzet s egy ülnöki, egy aljegyzői s ezzel egyidejüleg egy segédpénztárnoki állás rendszeresitése vált szükségessé. Pénzbeli akadály vagy nehézség nincs; a közgyülés elfogadja a jelentést és az új állások rendszeresitése érdemében fölir a minisztériumhoz. Az új állások összesen 3050 frt fizetéssel járnak évenként.

A vármegye pénzének elhelyezése tárgyában Szily László alispán azt inditványozza, hogy továbbra is hagyassék meg a pécsi takarékpénztárban a vármegye pénze, egy részén azonban és pedig 200,000 frton vegyen a vármegye magyar földhitelintézeti záloglevelekét; mert szerinte bármily biztos és jó lábon áll a pécsi takarékpénztár, de már egy vidéki pénzintézetben nyugodt lélekkel több mint $^{1}/_{2}$ milliót nem hagyhat a vármegye s ez idő szerint közel 600 ezer frtja van a pécsi takarékpénztárban. Szily László inditványát egyhangulag elfogadta a közgyülés.

A betegápolási alapra ez évre 2% pótadót vetett ki a megye hatósága; ha azonban ez évben kisebb összeg is elegendőnek bizonyul, a jövő évre a 2% le fog szállittatni.

Több kevésbé nevezetes ügy elintézése után a gyülés véget ért.

Az ügyvédi kamara választása.

Megtörtént!

S a mint előrelátható volt, Erreth János győzelmével, a „körültekintő párt“ bukásával végződött.

Szavazott 125 tag, ebből szabálytalan volt 9 vidéki szavazat, tehát az érvényes szavazatok száma 116. Elnökségre: Erreth János (72 szavazat), Fekete Mihály (43). Alelnökségre: Bubregh Antal (69), dr. Jobszt László (44, ebből 11 pécsi 33 vidéki), Ollé István (1), Maleter Rudolf (1), Fekete Mihály (1). Titkárságra: Pleininger Ferencz (115). Ügyészségre: dr. Daempf Sándor (115). Pénztárnokságra: Szakvary Emil (115). Választmányi tagságra: Simonffay János (113), Szuly János (109), Grünhuth Ignácz (103), Likl János (103, Fekete Mihály (70), Szauter Gusz-

TÁRCZA.

Nem nézem én . . .

Nem nézem én irigy szemmel
Az emberek boldogságát,
Sőt a lelkem örül inkább,
Ha valakit boldognak lát;
Csak egy piczi csepp az öröm,
Tengernyi a szenvedés —
Olyan sok a boldogtalan
És a boldog oly kevés . . . .

Hogy ha boldog embert látok,
Szegény szivem nagyot dobban,
A letünt mult jut eszembe —
Egykor én is olyan voltam.
Boldog voltam, az ifjuság
Arany-korát éltem én,
Az örömnek piczi cseppjét
Nagy gyönyörrel élvezém . . . .

Ha szenvedő embert látok,
Elszorul a szivem szörnyen;
A szenvedés lelkem tükre,
Ha ránézek, hull a könyem . . .
Minden ember búján, baján
Szivesen segitenék,
De balzsamom, a reménység
Sebeimre sem elég . . . .

Nem irigylem senki javát,
Hisz' minden jó mulandó . . .
A szenvedőt megkönyezem,
Mert ez nekem olyan jó . . .
Csak ott künn a keresztek közt
Kél irigység szivemben,
A keresztek alatt alvók
Örök álmát irigylem!

Várady Ferencz.

Az a, b, c-től a sirig.

— Irta: **Aggteleki (Ullein) Ferencz.** —
(Folyt. és vége.)

A tekintetes urból nagyságos lett, — országgyülési képviselő, akadémikus és az egyetemen jogtanár, 34 éves, egy gyermeknek atyja.

— Ah! mily ujság az barátom, — mondá egy függetlenségi képviselő, — hogy veled a kaszinóban találkozhatom! Egész közmondássá vált, hogy száraz dajka lett belőled, s hogy legkedvesebb foglalkozásod a ringatás.

— Mily különösek vagytok ti — válaszolt a nagyságos ur — bünül tudjátok be a munka emberének a pihenést, vagy egy-két pásztorórát és viszont, csodálkozást kelt bennetek, ha iszonyodva a gyermeksirástól, ide menekülök. Elvégre is, mindennek meg van a maga határa, s nekem sem életczélom a dajkaság. Mit meg nem un az ember? Az apai boldogság érzetét is lehüti egy nyafogó gyermek pityergése. Az ember ideges lesz és martyr saját környezetében. A természet maga jelölte ki a nemek hivátását. Az anya szivéhez közelebb van a gyermek, alatta nyert életet: ám vesződjék vele az anya. Magasztos hivatása a nőnék: mig a férfiura nézve nevetség.

— S mind akadémikus, mint érzed magadat barátom?

— A diskretió pecsétje alatt mondom, hogy kellemetlenül. Egy hatalmas csalódással jöttem ki az áltudás e csarnokából. Vannak ugyan nagy tehetségei; mindazonáltal egy igazi tudós nem dicsekedhetik azzal, hogy academikus. A beavatotak gyanus szemmel néznek az ily emberekre.

— És a professzorság? Ezen állás mindenesetre a tekintély erejével bir.

— Az élet, az illuziók folytonossága barátom. A legidealisabb intentióval léptem át az egyetem küszöbét, azzal a nemes szándékkal, hogy hallgatóim szivébe a természetjog által meghatározott szabadságérzetet csepegtessen, — nemcsak perforgató ügyvédeket akartam nevelni, hanem a politikai pálya becsület-lovagjait megalkotni, önérzetes embereket adni a hazának, akik mindig rendelkezendnek annyi erkölcsi erővel, hogy a párturalmakat megtörve, a szabad cselekvési jogot mindenkor megőrizzék; de amelynek alapeszméje, vérkeringése, életfolytonossága a független állam, a hazafiság legyen, — s ezen eszmém, amelyért oly nagyon lelkesültem, s amely az ifju szivekben hálás talajt nyert: hajótörést szenvedett jelen politikai életünk gyakorló terén.

Katedrám talaját megingatták, s én féltve az ifjuságot a semlegesités műveletéből: hütlen lettem alapeszmémhez, elejtettem a republikánus elveket, s a katedrát csak átmeneti térnek tekintettem egy oly hatalmasb állásra, ahonnan könnyebben intézhetem milliók sorsát!

— Tehát e titkos czélnak tulajdonitható még nyiltan be nem vallott parlamenti visszavonulásod? — Mi zárta le egyszerre ajkadat, hol a függetlenségi eszmék lelkes védője, hova tünt el belőled a kormány kapuit döngető Botond és homlokodról a meggyőződés ihlettsége? Pártunkban, amelyet hetek óta elhanyagolsz, súgnak, búgnak és remegnek ama gondolatnál, hogy elvesztik legerősebb gladiatorukat! Tán e visszavonás is átmeneti stádium?!

— Ismersz jól, — válaszolt a tanár soha sem szoktam hazudni. Távozom tőletek, hogy eljöhessek értetek. Miért emészteném lelkemet ama ádáz ütközetben?! Mi haszna a szónoki hévnek, a meggyőződés erejének és okozatban rejlő kérlelhetlen logikának, ha egy lelketlen többség az urnánál tér ki a küzdelem elől?! Tudod, hogy becsvágyam soha sem állapodott meg a napszámos munkánál, — nekem nem csupán a cselekvés az éltető elemem, nekem sikerek kellenek! A küzdés nem vezet czélhoz ily madártávlatból. A küzdelem czélja a siker, s ha ezt ki nem vivhatjuk meztelen karddal, ha a magasztosb ideák meg nem értetnek, akkor tért engedünk az okosság elvének, — hüvelybe dugjuk a kardot, bevonjuk áruló vitorláinkat és bomba alakjában esünk le az ellenség táborába, hogy egy hatalmas robbanással megöljük a vezérkart.

Ez lett most az én hadászati taktikám. Hallgatásom dijául fölajánlották a bársonyszéket, amelyet elfoglalok, hogy körülöttem mindent a levegőbe röpitsek. Csak igy érhetünk czélt barátom, igy ülhetjük meg elveink diadalát. Elvbarátaim félre fognak érteni, gyanujok élét nem kerülhetem ki; de a kibontakozás annál ünnepibb leszen! Ha ezt megértem, örömmel halok meg!

* * *

A nagyságosból exellencziás ur lett. Igazságügyminiszter.

— S tán tartható a helyzet? Nem barátaim, ezerszer nem! Lábainknál hever a régi kormány hatalma pozitióikat mi foglaltuk el, s ezen a helyen is megőrizzük bár régi elveinket, mégis tehetetlenül állunk a koronával szemben. Meddig ámitsuk még a népet és önmagunkat?! Hát ez modern jogállam, ez népképviseleti kormányforma, ahol a népjogok legmagasztosbjai megtörnek a korona érdekkövén?! Milliók akaratát helyezzük ez egy ember hatalmi vágya alá?! Meddig álljunk még itt satiraul, kik a népszabadságot hordva ajkunkon, s a rablánczot csörgetjük kezeinken?! Legszebb ideáimat látom romba dülni, a legtermészetesebb joggyakorlattól vonatunk! Nem urak, kormányformánk, e fogalomnak csak paródiája, — e század megnem türi a szolgaság jármát, — utóvégre is számolnunk kell a kelyzettel, s ha megérik a gyümölcs: leszakitanunk, mert ha túlérni engedjük, megrohad. Hiába emelünk gátakat a századok természetes fejlődése elé, — megszünik a méltánylás és a kegyelet ott, a hol az életszükség követeli jogait! A történelem logikája előtt még a koronás főnek is meg kell hajtania magát!

Olyan ember kezébe kell öszpontositani a hatalom gyakorlatát, akinek az érdeki a nép érdekeivel vannak összeforrva, s ez maga a nép! Köztársaság uraim, ezt az ideát kell megtestesitenünk, ha mintaállamot és minta kormányzatot akarunk! Az eddig elért sikerek csak miniatour szobrai a nagy államépületnek, s akiben a törpe nagyságok bámulatot tudnak ébreszteni, ám gyönyörködjék egy nevetségessé vált népszabadságban; de egy jó hazafi fejbe lövi magát, ha ennyi munka után egy foltozott épületnél kell megállapodnia! E nagy munkát be kell fejeznünk, mert ezzel a szabadságnak, történelemnek tartozunk!

Ha ezt elértük, akkor megpihenhetünk, mert egy ezredéves rabságot megtörve, egy fölszabaditott népcsalád örömeibe vegyülhetünk! Köztársasági kormányformát tehát urak, mert az ily népképviseleti kormányzat monarchiával, jogi képtelenség.

* * *

Az exellencziás urból az köztársaság első polgára lett. Utolsó napjait éli, betegen fekszik.

— Csalódol fiam! Ne vakitson el a látszat! A népéletet nem a palotákban kell megfigyelni, sem az utczai tüntetések mámorát az elbirálás serpenyőjébe dobni, mert az éhező tömeg is tud lelkesülni új eszméken, de kunyhójában, ahol a kétségbeejtő való teljes meztelenségében lép föl, ilyenkor összeszoritja öklét és csikorgatja fogait! Én mondom neked, hogy a nép megelégedetlen, boldogtalan! És az nem is lehet másként. Minden kormányforma mellett meg van a kirivó ellentét kormány és a tömeg közt, mert a hatalom és az engedelmesség állnak szemközt. Amit eddig az emberbaráti szeretet és az elme mélysége kormányformát megteremtett, azok közt Wassington tana a legtermészetesebb, legközvetlenebb, s ez a köztársaság. Magunk alkotjuk törvényeinket; s magunk hajtjuk végre azokat; de itt is,

táv (66), Egry József (65), Németh József (65). Ez a 8 legtöbb szavazatot nyert választmányi tag. Szavazatot kaptak még: Kis József (52), Hinka László (50), Maleter Rudolf (49), Bubregh Antal (45), Fischer Ferencz (44), dr. Jobszt Jászló (3), ifj. Horváth Antal (3), Ollé István (2), Jagits József (1), dr. Kereky Mihály (1), Bolgár Kálmán (1), dr. Deutsch Antal (1), Németh Lipót (1), dr. Fürst Győző (1), dr. Krausz Jenő (1), dr. Nemes Vilmos (1), Stern Károly (1), Kengyel Mór (1). Póttagokra: Ollé István (70), Fischer Ferencz (69), Csigó János (69), dr. Jobszt László (57). A 4 legtöbb szavatot nyert póttag. Kaptak még szavazatot: Horváth Antal (12), dr. Kereky Mihály (4), Németh Gyula (2), Grünhuth Ignácz (2), Bubregh Antal (1), Likl János (1), Németh Lipót (1), Kis József (1), Maleter Rudolf (1), Egry József (1), dr. Krasznay Miklós (1). Választmányi tagságra kaptak még 44 szavazatot — ezen szavazatok 8 választmányi tagon túlestek - s ezek estek: Német Lipótra, Horváth Antalra, dr. Kereky Mihályra, Németh Gyulára és Ollé Istvánra. Minthogy az ügyvédi rendtartás 22. §-a értelmében a választmányi tagok száma 8-ban van megállapitva, a fenti 8 tagra esett szavazatok vétettek számitásba; — a 9-ik helyen irt Német Lipótra a 10-ik helyen irt Horváth Antalra, a 11-ik helyen irt dr. Kereky Mihályra, a 12-ik helyen irt Németh Gyulára és a 13 ik helyen irt Ollé Istvánra esett 44 szavazat pedig számitáson kivül hagyatott s minthogy ezen szavazatok a 9-től 13-ig felsorolt tagokra határozottan mint választmányi tagokra adattak, ezek mint póttagsági szavazatok sem voltak számitásba vehetők a nevezettek javára.

Ime, ez a szavazás hű képe.

Nem lesz azonban érdektelen egyetmást a szavazás előzményeiről elmondanunk. Az Erreth János elleni mozgalomnak bizonyos politikai tendencziája volt, melyet természetesen a „körültekintő“ párt ráfogásnak, koholmánynak tart, sőt talán még esküt is mer rá tenni; egyszerűen visszautasitani azonban a való tényt könynyebb. Annyi bizonyos, hogy a mint a példabeszéd tartja: kilátszott a ló-láb.

A „körültekintő“ párt élén dr. Krasznay Miklós ügyvéd, a kormánypárti exképviselő jelölt ur állt és Erreth János ellenében Fekete Mihály városi tiszti főügyészt jelelte, ki azonban szintén elég „körültekintő“ volt és egy körlevélben kijelentette, hogy a jelöltséget semmi esetre sem fogadja el. A kik ismerik a konstellácziókat és áspiráicziókat városunkban, azok mindjárt fölismerik azt a pontot, a melyre Fekete Mihály tekintett, midőn — körültekintett. Ő nem mondja ugyan, de tudtunkkal soha sem is mondta, hanem a rossz nyelvek beszélik, hogy polgármester szeretne lenni s nem áll érdekében Erreth Jánost és a nagybefolyásu, szerte-szét ágazó Erreth-család ellenszenvét fölkelteni, vagy legalább is a barátságát elveszíteni. Ő körültekintőbb volt a „körültekintő“ pártnál. Jól tette; egyélőre, ha egyéb haszna nem is vált belőle, Erreth János a választás után kezet szoritott vele. Ez is valami. Ha lehet a sorok között olvasni, ebből a kézszoritásból is olvashatott ki Fekete valamit. Valószinüleg olvasott is.

Dr. Krasznay Miklós ur terve az általa megállapitott listával együtt hajótörést szenvedett. Hiába volt a nagy erőlködés, hiába volt minden fáradság. Hejh pedig de erősen dolgozott!

Az 1889-ik évi deczember hó 29-iki első választást értekezlet előzte meg a „Nemzeti Casino“-ban. 24 ügyvéd vett részt. Tartottak próba-szavazást; ekkor is Erreth Jánosra esett a többség. A 29-iki szavazás, melyen Errethnek nagy többsége volt, érvényes lett volna, ha 88 szavazat adatott volna be; de csak 85-en szavaztak; noha könnyen meg lehetett volna még a hiányzó három szavazat; de a fiatalok közül többen a korzón sétálgattak, sőt a szavazó helyiségben is megfordultak, csakhogy határozatképes ne legyen a választás, nem szavaztak. Igy kivánta a politika.

Az is bizonyos, hogy ha a választást megelőzőleg a pécsi összes ügyvédek hivattak volna értekezletre s itt jutott volna kifejezésre a személyváltoztatás óhaja, Erreth János maga mondott volna le; csakhogy a pécsi ügyvédeknek egy töredéke lőn összehiva értekezletre dr. Krasznay Miklóshoz, egy deczemberben, egy másik január hó 4-én. Ez utóbbi értekezleten 12 en vettek részt. A körültekintő párt törekvése „merénylet“ akart lenni, az ügyvédi állás függetlensége ellen; szerencsére azonban megvédték az idősebb ügyvédek. Hogy a „körültekintő“ párt honnan s kitől kapta az „utasitás“-t, azt hisszük könnyü eltalálni, ha figyelembe veszszük, hogy a párt élén dr. Krasznay Miklós áll. A „körültekintő“ párt ténykedésében sok különös dolog merült föl, de a legmeglepőbb dr. Jobst László magatartásában s cselekvésében nyilvánult, ki annak idején szolidáritásban állott a választmánynyal azon határozat hozatalánál, mely azt mondja, hogy: nem meneszt a kir. tábla érdekében deputácziót, miután a főispán csak úgy „se teszi, se veszi“ módra hivta meg a kamarát az általa megnevezendő és megjelölendő helyekre való tisztelgésre. S most éppen ez okból meg az Erreth ellenes mozgalomhoz szegődött. S akkor, midőn a „Fünfkirchner Zeitung“ megtámadta Errethet s arról volt szó, hogy válaszoljanak e a támadásra, dr. Jobst László volt az, a ki azt mondotta, hogy: „Ignoráljuk a „F. Z.“ támadását, az lesz a legméltóbb szatiszfakczió ha a közelgő választáson egyhangulag megválasztjuk Erreth Jánost elnökül.“ Igy beszélt Jobst, hogy „megválasztjuk“ s a „körültekintő“ pártba csapva át, ellene dolgozott. Furcsa igazságok ezek! De hát fiskális észjárással, ha éppen kell egy kis tagadással, egy kis ferditéssel, csüréssel, csavarással a legnagyobb igazságnak is ki lehet törülni a szemét. Mi azonban hiszszük, hogy dr. Jobst ezt nem teszi. Az a vigasztaló és megnyugtató az egész „hercze-hurczá“-ban, hogy a pécsi 64 ügyvéd közül csak 11 lépett a „körültekintő“ pártba. A „mezei hadak“ nem számitanak, mert nincs könnyebb, mint a jó vidékieket, a kik nem ismerik a helyzetet, tévútra vezetni.

Söt az is kivilágosodott ma már, hogy az Erreth elleni hadjárat csirája Budapesten a „Vadász-kürt“-ben tartott pezsgőzés közben fogamzott meg. A „körültekintő“ párt törekvése 1-ször Erreth János személye ellen irányult, 2-szor az ügyvédi kamarának megszerzésére, hogy politikai akczióra is föl lehessen használni pecsovics érdekekben a két év mulva bekövetkező választásoknál.

Ez igy van és nem másképp.

Ezzel tartoztunk az igazság érdekében.

Végül pedig kijelentjük, hogy minden czáfolattal és okoskodással szemben is fenntartjuk közleményünket; azt is kijelentjük egyuttal, hogy nem replikázunk, mert sokkal drágább az időnk!

---

ott is emberek intézik a népmilliók sorsát, s ebből önként folyik, hogy tökéletes nem lehet.

Köztársaságunkat elfogadták a európai hatalmasságok, gyarapszunk erőben és tekintélyben; de elvégre is mi a különbözet a mult és a jelen közt? Én, mint a köztársaság elnöke, fejedelmi jogokat gyakorlok embertársaim fölött azzal a különbséggel, hogy egy uralkodó a fején hordja a koronát, nekem meg a lábaimnál hever! Meggyőződtem arról, hogy az emberek átka, szolgának maradni. Jobb szeretik a királyi palástot szemlélni, mert különbözik a közönségestől, mint a polgári öltözéket, mely hasonló az övéikhez.

Most már kész a nagyszerű épület, merésenz emelkednek tornyai; de üresen áll, nem merem benépesiteni, mert nincsenek megbizható hivatalnokaink, akik a megtestesült eszme szentségét megőriznék. Mi haszna a politikai élet eme óriási methamorphozisa, ha csak egy alaki különbözetet nyertünk eredményül, mely nincs összhangban a tartalommal, mi haszna az ünnepi keretnek, ha az anyag rút, — mit érnek a humánus törvények, ha a végrehajtásban meghamisitvák, — miért a magasztos ideák, ha meg nem értetnek, — miért a szabad joggyakorlat, ha a roszul nevelt tömeg visszaél vele és a szabatosságba csap át?!

Látod fiam, én nagyot tévedtem. A homlokzatnál kezdtem az épitést és csak most látom, hogy nincs alap. Egész életem törekvése a szép, a magasztos volt és e hosszu élet eredményét az összeomlástól kell féltenem. Előbb kellett volna az embereket átalakitanunk, s a többi magától támadt volna. Mindenki lelkesül az új tanok nagyszerüségén és a történelem mégis fekete lapot fog reáboritani, mert halva született, mert megelőzte a születésben az anyát, az embertömeget, a kort, a melyet meg nem értenek, s amely martyr-halált szenved és martyrokat von maga után!

Sokan magasztalják e művet; de én tudom, hogy e mü tökéletlen. Előbb kell a tartalmat megteremteni: a szegély önmagát forrja ki. Hallgass meg fiam! Egy politikai hagyaték az, amit most kezedbe lerakok.

Majd ha eltünnek az országok határai, ha megszünik a nemzetiségi szükkeblüség, majd ha minden ember, ember számba vétetik, ha egy hit tartja össze a népeket, s ha a népek milliói egy testvéri ölelkezés leszen, — majd ha a népek elérik ama müveltségi fokot, amidőn nem leszen egyéb kormányforma, mint a lelkiismeret hatalma, midőn nem lesznek más §§, mint amelyeket a lelkiismeret állit fel, majd midőn nem leszen más törvény, mint lelkiismeret itélőszéke, majd midőn nem lesz máshova fellebbezés, csak a lelkiismerethez, — ha a népcsaládok ily átalakulást átélve megalkotják a lelkiismeret kormányformáját, ez leszen az örök béke az örök hatalom megvalósulása, — ez az én politikai hagyatékom, ez a legszebb teória; de a melynek megvalósitásához nem elég a becsület és a munkakedv, — ehhez vallás is kell. E legfőbb tényezőt kifelejtém, s én, ki egy életen keresztül oly sokat tettem, most látom, hogy munkám meddő, mert mindig csak a czél lebegett szemeim előtt, de az utat soha sem néztem, amelyen letapostam a legszebb virányt. Mindig mások és a magam boldogságáért küzdöttem és most mégis, mint boldogtalan halok meg, mert munkám gyümölcstelen!

Ilyen az életfolytonosság. Vágy, vágyat szorit ki helyéből, s hány oly szerencsétlen van, aki eltévesztett utakon bojong a népboldogitás czélja felé, mig végre a alódva az emberekben: boldogtalanná teszi önmagát; felejtve ama szük kört, ahol megnyugvást merithet és boldogságot áraszthat.

JELENTÉS

az iparos-tanoncz iskolai bizottság üléséből Pécs szab. kir. város tanácsához.

Az elmult években tett jelentéseinkben sajnálatunkra bár, de csak panaszszal állhattunk elő; épp oly kétszeres örömmel ragadjuk meg az idén az alkalmat, hogy az általános haladást jelezhetjük.

Az iparostanonczokról általában azt jelezhetjük, miszerint azok iskolalátogatása kielégitő, sőt a mult éviekhez képest örvendetesen fokozódott. — Tagadhatatlanul nagy része van ebben az iparhatóságnak is, mely utóbbi időben ejtett ki erélye által a nagyon is elharapódzott mulasztások számát úgyszólván megszüntette.

Tény az is, hogy az iparosok belátására jöttek annak, hogy a törvény előtt meg kell hajolni és hogy az iskoláztatás tanonczainknak csak javára szolgál.

A tanonczok száma ennek folytán oly anynyira fölszaporodott, hogy a tanerők már-már nem elégségesek. A rajzoltatásra nézve pedig, hogy az sikerrel oktatható legyen, új beosztást kellett eszközölni, melyhez egy tanerőnek rendkivüli időbeni alkalmaztatását és fizetését engedélyezni méltóztatott is.

Mi az elmult évnek kiváló eredménye, sőt mondhatnók vivmánya, hogy végre sikerült az épitő-iparosok téli tanfolyamát fölállitani. Ezen létesithetés folytán az iparosoktatás terén végtelen sora a kellemetlenségeknek enyészettel. Ennek gyakorlati haszna azonban az érdekeltek előtt csak a jövőben lesz tapasztalható; bizton remélvén, hogy a jövő évi téli folyamban megyetlen egy épitő-iparos sem mulasztandja e tanonczát beiratni.

Az épitő-iparosok tanfolyamában a tanulók száma oly annyira fölszaporodott, hogy a meglevő tanerők már nem elégségesek, épp ezért kérelmeztük 97/889. sz. a. átiratunkban egy új, 3-ik tanerő alkalmaztathatását. Sajnálattal kellett 15400/889. sz. a. határozatáról tudomást vennünk, hogy az, miután a költségvetésben előnem fordul, nem engedélyezhető. Költségvetesünk megállapitása idejében nem tudhattuk, sőt az alábbiak folytán nem is sejthettük azt, hogy az épitő-iparostanonczok száma oly nagy. Nem tudhattuk pedig azért, mert számtalan épitő-iparos, hogy az iskoláztatás kényszere alól menekedhessék, tanonczait oly minőségben nem szerződtette, hanem egyszerűen napszámosokként fogadta föl, miáltal azokat az iskoláztatás alól elvonhatta. E helyütt nem mulaszthatjuk el bejelenteni, hogy néhány épitő iparos ezt máig is, a téli tanfolyam daczára gyakorolja, miáltal az ifjuságot az iskoláztatás alól elvonja. Azok sem ismétlő, sem pedig iparostanoncziskolába nem járnak. Ezen körülmény orvoslására a tekintetes czim figyelmét különösen fölhivjuk.

Az elmult iskolaév végén az iparostanonczok rajzai kiállittattak és azok eredménye teljesen kielégitő volt. Ezen sikert sajnálatunkra a tanoncz-munkakiállitásra nem mondhatjuk, mert ez az iparosgazdák magatartásán hajótörést szenvedett, a mennyiben alig néhány mester engedte meg a munka készitését. Csekély eredményt pedig épp az ügy fontossága érdekében bemutatni nem akarván, elhatároztuk, miszerint azt a jövőben mindenkor tavaszkor tartandjuk meg, mikor is a tél folyamán a tanonczok jobban időt nyerhetnek önszorgalmuk és ügyességük kifejtésére. A folyó évben az a husvéti ünnepek alatt megtartható lesz és a mennyiben az eddig beérkezett 140 bejelentésből következtethető, az teljes sikerünek igérkezik.

Haladást tanusitó jelentésünket a kereskedő-tanoncziskolára, sajnálatunkra bár, de egészben ki nem terjeszthetjük, nem pedig azért, mert ott az iskolalátogatás hanyagul történik. Megkeresésünkre tekintetes czim intézkedése folytán eszközölt kereskedő-tanoncz-összeirásból azon szomoru tapasztalást is meritettük, hogy számtalan kereskedő tanonczát egyáltalán iskolába nem is járatja, de szerződtetése az iparhatóságnál bejelentve nincs, mint ezt 14785/889. sz. a. be is jelentettük. E téren tehát a jövő évtől sokat, igen sokat várunk s meg vagyunk győződve, hogy a tekintetes czim épp úgy, mint az iparhatóság mindent el fog követni, hogy a rendes állapot helyre állva, egyetlen kereskedő-tanoncz sem lesz, ki az iskoláztatás áldásaiban ne részesülne.

Nem fejezhetjük be jelentésünket, hogy az összes tanerők ügybuzgó, fáradhatlan müködéséről meg ne emlékezzünk, kik időt és fáradságot nem kimélve, minden igyekezetökkel oda törekedtek, hogy a hazának derék, tudományban is jártas, művelt, vallás-erkölcsös iparosokat és kereskedőket nevelni igyekezzenek. Miről egyébként az évzáró vizsgák alkalmával a tekintetes czim, az ipartestület, úgy a nagy közönségnek meggyőződnie alkalma volt és van.

Midőn még bejelentjük, hogy a mult évben tartott 9 ülésen az év folyamán beérkezett 107 ügydarabot intéztünk el, maradunk a tekintetes tanácsnak kitünő tisztelettel Pécsett, 1890.jan. hó 4. napján tartott bizottsági ülésből: Ráth Mátyás s. k. elnök, Szieberth Nándor s. k. jegyző.

Levél a szerkesztőhöz.

Tisztelt szerkesztő úr!

A nagyérdemü közönség szine elé tárták a lapok a mult évet bezáró pécsi iskolaszéki ülés tárgyait, melyeknek legfontosabbikát a bányatélepi uj iskola felállitása képezte, de mely — valószinüleg az eszmetársitás egyedüli törvénye alapján — körébe vonta a Dunagőzhajótársaság által fentartott nyilvános jellegü magániskola viszonyait is. Nos hát ez igen nagy hiba volt, mert félreértésekre, haragra és kellemetlenségekre adott okot, melyeket szépen el lehetett volna kerülni, ha az iskolaszéki ülés az eléje szabott tárgy mellett maradt volna és magának meggyőződést szerzett volna az iránt, ha vajjon szükséges-e az alulirt által benyujtott kérvény értelmében az uj iskola felállitása, vagy sem. Ezen kérdés eldöntéséhez pedig a Dunagőzhajótársaság által fentartott tanintézetnek semmi köze sem volt; vagy ha volt, ugy ez egyedül a Dunagőzhajótársaság erdekét képezte, mely, hogy kellemetlen következményeket szült a társaságnak, tulajdonitsa ezt annak, ki az iskolaszéket és annak elnökét tévutra kivánta vezetni.

Ennyit a Pécsbányatelepen épitendő uj iskola érdekében; de ezen kivül nem hagyhatom érintetlenül az iskolaszékben személyem ellen felhozott vádat sem, melylyel a nagyérdemü közönség és a tekintetes iskolaszék szándékos félrevezetése czéloztatott s ez ama körülmény, hogy alulirt egyedüli oka annak, hogy Pécsbányatelepen a hittani vizsgálatok német nyelven tartatnak. Nos ez meg határozottan igaztalan állitás, mert, midőn alulirt 1885-ik év augusztus végével, mint plebános helyettes a helybeli plebánia ügyeinek vezetését átvette, a helybeli tanintézet főtanitójától 4 német nyelven nyomatott kátét és bibliát kapott a hittani órarend kiséretében, tájékozásul arra, hogy helyben az oktatás nyelve német.

Ezen kivül az egyházmegyei hatóság megbizottja a hittani vizsgálatokon minden évben jelen volt, de — ha emlékezőtehetségem nem csal — sem elődeimet, sem alulirttat senki sem figyelmeztette arra, hogy akár az egyházmegyei hatóság, akár az állam más nyelven óhajtaná helyben a hiterkölcsi oktatást kezeltetni és igy a közápor, melyet személyem ellen nagy indignatióval röpitettek ellenfeleim, egyedül az ő fejükre hull vissza és itt ujra teljesül a közmondás: „A ki másnak vermet ás, maga esik bele.“ Béke velünk!

Kelt Pécsbányatelepen, 1890-ik évi január hó 16-án.

Péhm Kristóf,
plebános.

Különfélék.

— **A királyi tábla deczentralizácziója.** Az uj kir. táblak székhelei rövid idő mulva teljesen meg leszuek állapitva az igazságügyi miniszteriumban. Mint a parlamenti körökben egyelőre hir gyanánt jár, a 10 uj királyi tábla székkelyei, kellőleg indokolva, a következők lennének: Budapest, Szeged, Pozsony, Kassa, Nagyvárad, Kolozsvár, Marosvásárhely, Temesvár, Pécs. Ez kilencz. A tizedikénél Sopron és Szombathely városok versenyeznek, azonban minden arra mutat, hogy Szombathelyre fog esni a választás, mivel ezen város mellett nemcsak a geografiai és kulturális okok szólanak, hanem némi részben nyelvpolitikai okok is, mivel ezen legszélső dunántuli város jelentékeny támaszát képezné a nemzeti politikának is a szláv nyelvhatár felé. Máskülönben az igazságügyi okok is — pedig ezek a döntők — szintén inkább javalják, hogy a választás erre a városra essék. Ezzel rövid idő mulva — mint a fönnebbi névsorból is kitetszik, — szerencsés megoldást fog nyerni a hely kérdése, mely annyi versengésre és deputácziózásra adott annak idején okot. Szilágyi Dezső igazságügyminiszter — mint értesülünk — a költségvetési tárgyalás befejezte után azonnal be fogja nyujtani a képviselőháznak a kir. tábla deczentralizácziójára vonatkozó törvényjavaslatot.

— **Rendkivüli közgyülés.** Pécs szab. kir. város köztörvényhatósága f. hó 22-én, azaz szerdán délelőtt rendkivüli közgyülést tart, melynek tárgyát a deczentrálizálandó kir. táblának ideiglenes elhelyezése képezi.

— **A pécsi jogászbál,** melyet a mi juristáink a „szokásjog törvényalkotó hatalmánál fogva“ emberemlékezet óta farsang első szombatján tartottak meg, az idén sem előztetett meg semmi más tánczvigalom által s kezdő jogtudósaink bizonyára nem is fognak e téren engedni, mig egy jurista, vagyis inkább jogászbál lesz Pécs városában, hacsak valahogy és valamikor a papok is nem rendeznek bálokat, mert akkor már ugy szól a jus scriptum: ecclesia praecedit. De hiába; a bálok egyáltalán, a jogászbálok pedig különösen kezdenek veszíteni régi fényükből. Régen mult idők azok, mikor a pécsi jogászbálon három vármegye: Baranya, Tolna és Somogy összes intelligencziája találkozott s három vármegye szép leányainak volt bemutatója, mikor hire bejárta egész Dunántúlt, párját ritkitá egész Magyarországon s a pécsi juristabálon bálanyának lenni legnagyobb büszkeségének tartá, ki e tisztet viselé. Az még azon időkben volt, mikor Verbőczyn kivül nem ismert más jogtudóst s a Tripartitumon kivül más jogtudományt a jogász. A tripartitum sutba került, Verbőczyt elfeledték s a nagy juristabál egy kis jogászbállá zsugorodott össze, melynek nemcsak apja ismeretlen, de még csak anyja sincs neki. Érzi ezt a vén „Hattyu“ s elmélázva a régi mult fényes időkön, ugy széjjel kéretőznek régi falai, hogy az a néhány vaspánt már alig birja őket visszatartani. Azért azonban még nem zengünk hattyudalt sem a vén „Hattyu,“ sem a jogászbál felett, megteszi azt utánunk más, csak azt kivánjuk, hogy az elsőre minél hamarabb, az utóbbira minél később. A mult szombati jogászbál azonban mégis szépen sikerült, habár a pesti jogászbál mintájára nálunk is csak 38 pár tánczolta a négyeseket, — mert kettő megmaradt a régi: a kitünő jókedv s a szép leányok s egy lett uj: hogy nincs deficzit. — Azok boszantására, kiket az influenza otthon marasztalt, közöljük a jelen volt szép leánykoszoru névsorát: Alföldy Irén, Bodó Ilka, Bubreg Aranka, Bokor Mariska és Olga, Bólics Mártha, Berecz Klotild, Eizer Janka, Éhn Antónia, Hitre Ilona, Illés Mariska, Kovácsics Paula és Mariska, Kalliwoda Ilka, Lechner Tekla, Lengyel Ilka, Müllherr Erzsike, Nagy Paula, Nendtvich Vilma, Obetkó Gizella, Pfeffer Ilka, Rihmer Ada, Rihmer Laura, Rásky Mariska, Schellenberg Irma, Soóstó Mariska és Sarolta, Szeghő Margit, Szinkovics Mariska, Thály Olga, Vargha Tekla, Weichardt Amalia s az asszonyok közül sokan. Megjelentek még a bálon Kardos főispán, Aidinger polgármester, Rózsa honvédezredes, dr. Szeredy József joglyceumi igazgató s mások, különösen honvédtisztikarból számosan. A terem igen izlésesen volt diszitve fehér, arany és rózsaszinnel, a szép női tánczrendek pedig reméhetőleg a hölgyek kedves emlékét fogják képezni. Az alkalmi zenében szintén nem volt hiány, a menynyiben Jónás talpaláváló jogász-csárdásán kivül különösen Riepl, a katonai zenekar karmestere lepte meg jogászainkat egy igen szép s dallamos „Jogász-polka“ czimü tánczdarabjával, melyért zajos tapsokat aratott. A bál a jegkitünőbb jókedv mellett egész reggelig tartott s bizonyára a jelenvoltak közül senki sem akad, ki jól ne mulatott volna.

— **Szőlőszeti előadás.** Folyó hó 26-, 27-, 28-ikán délután 2 órától kezdve szőlőszeti előadást tart Dezső Miklós szőlész- és borász-vándortanár a budai kül városi Ágoston-téri iskolában. Az előadás tárgya: a filoxera elleni védekezés. Ki fog az előadás terjeszkedni a pécsi amerikai szőlő-telep s a szőlősgazdák által föntartott kisérleti telep, széukénegező-gép, vesszőtelepités, ültetés és ojtás bemutatására. Kivánatos, hogy a szőlősgazdák és vinczellérjeik mentől nagyobb számmal jelenjenek meg s mindegyikök legalább 50—60 vesszőt hozzon magával az ojtás begyakorlására és egy jó ojtó-kést. Igen tanácsos lesz, ha a szőlősgazdák, kik vinczellérjeiket küldik el az előadásra, egy kis papirlapot állitanak ki, melyen jelezve legyen, hogy a vinczellér mennyi időre van utasitva, hogy a tanfolyamon jelen legyen. Erre azért van szükség, hogy a vinczellérek oly könnyen ki ne játszhassák szőlősgazdáikat. Volt már eset rá, hogy a vinczellért elküldötte a gazdája a tanfolyam hallgatására s a vinczellér jobbnak latta behuzódni valamelyik kurta-kocsmába; hanem azért a „diurnumot“ rendesen felszedte a gazdától, mintha gondosan végig hallgatta volna az előadásokat. Igy természetesen nem lehet eredményt elérni.

— **Az influenza és az iskola.** Tudomásunk szerint a városi népiskolák ban is felütötte fejét az influenza; egyikmásik osztályból 10—20 gyermek hiányzik s nyögi otthon az influenza keserveit; maguk a tanitók és tanitónők is bele estek az influenzába s mindez ideig semmi rendkivüli intézkedés nem történt. A miniszteri rendelet meghagyja, hogy a mi az iskolákat illeti, erre nézve a netán fölmerülendő tömegesebb megbetegülés esetén, a helyi viszonyok- és tennforgó körülményekhez képest a törvényhatóság saját ügykörében intézkedjék. Söt azt is világosan kimondja, hogy ha a kisebb gyermekek közt az influenza mutatkozik, ezeknek az osztályai bezárassanak. Azt hisszük csupán sajtó-tisztünket teljesitjük, midőn kérdést intézünk az iskolai hatósághoz, vajjon a tiszti főorvos ur megtagatta-e, megvizsgálta e az influenza föllépése óta iskoláinkat és tett-e valami intézkedést? S nagyon jó lenne, ha a város hatósága az esetleges intézkedésekről értesitené a sajtót, hogy a nagyközönség megnyugtatására regisztrálhatnánk az óvintézkedéseket.

— **Öngyilkos zsidó.** Ez sem mindennapi esemény. Nagy ritkaság, ha a zsidó fegyvert ragad saját életének kioltására s a hét derekán megtörtént városunkban, hogy egy közel 75 éves öreg zsidó, névleg Sohr Lipót volt szatócskereskedő öngyilkossá vált. Szegény öreg ember régebb idő óta szenved tüdőés gége-bajban s a sulyos betegség kezdett ránézve elviselhetetlenné válni. Volt Budapesten, Bécsben a „világhirü“ orvosoknál, de biztosan sehol se nyert vigasztalást, annál kevésbé gyógyulást. Dr. Löwy Ignácz jart hozzá gyógykezelni, enyhiteni kinos szenvedéseit. Utóbb már az öreg megunva a sok gyógyszert, a falon függő forgó pisztolyra mutatva, az orvos jelenlétében nagyot sóhajtott s azt mondotta: „Ez fog engem majd meggyógyitani!“ S úgy is lőn. Sohr Lipót, a 75 éves aggastyán, ki már különben sem értő volna meg a fecskék visszatértét, levette a szegről a gyilkos szerszámot s agyonlőtte magát szerdán délután 3 óra tájban. A rendőrség megjelenvén a kerületi orvossal a helyszinén, a szokott hivatalos aktust teljesitette már csak, konstatálta a halált. A szerencsétlen embert a halottas házba szállitották, fölbonczolták s pénteken átadták a földnek, a melybe annyira vágyott.

— **A pécsi athléta-bál** iránt — mely f. hó 25-én, azaz jövő szombaton tartatik meg a „Hattyu“-termekben — szokatlan érdeklődés mutatkozik. A 26 tagu rendezőség végleg megalakulván, minden intézkedést megtett, hogy a bál fényes

sikerét biztositsa. A báltermet Kremling helybeli jónevü iparosunk fogja disziteni ritka elegancziával; a fehér alapszinen kivül a klub szinei (kék-sárga) is érvényre jutnak, tarkitva klubjelvényekkel. A Hattyu-épület disztelen kapualja valóságos téli kertté fog átalakulni, úgyszintén a lépcsőházban is déli növények elhelyezéséről lesz gondoskodva, szóval a legmesszebb menő intézkedések tétettek meg, hogy ezen j e l m e z és á l a r c z o s b á l a farsang fénypontja legyen. — Jegyek folyó hó 20-tól 25 ig délután 5 óráig Valentin K. fia zeneműkereskedésében csakis a m e g h i v ó e l ő m u t a t á s a mellett kaphatók, — a kik ilyennel nem birnak, de arra igényt tartanak, forduljanak Egry Dezső urhoz, a klub titkárához. Az érdeklődésből következtetve mi a bálnak fényes sikert jósolunk a mi a klub versenyalapja érdekében kivánatos is.

— **A „Nemzeti Casino“** vasárnap tartotta tisztujitó közgyülését. Elnökül megválasztatott K a r d o s Kálmán főispán, alelnökül R a t h Mátyás, igazgatóul Nagy Jenő, jegyzőül Koszits Kamil, könyvtárnokul: Liszkai Bálint és Perczel Béla, ellenőrül Preusz Adolf, pénztárnokul Szigriszt Lajos. — Az ujonan átalakitott társalgó teremben ma estély lesz, a melyen a tagok családjai is szivesen láttatnak. A casino minden évben szokásos bálját február hó 8-án tartja meg.

— **A „Nemzeti Casino“ Jeszenszkyről.** A pécsi „Nemzeti Casino“ folyó hó 12-én tartott közgyülésén id. Krasznay Mihály kir. tanácsos, mint korelnök hálás szavakban emlékezett meg a 20 éven át volt fáradhatatlan buzgalmu egyesületi elnökről, J e s z e n s z k y Ferencz, kir. tanácsos, alispánról, ki nemcsak mint Baranyavármegye évek hosszu során át volt alispánja, szerezte meg s birta a nagyközönség őszinte bensejéből eredő ragaszkodását és szeretetét, hanem mint tevékeny, mondhatni teremtő lelke az egyesületnek, mindenkor szivén viselte az egyesület ügyeit s ekként mint páratlan jellemü férfiu birta s birja a jelenben is a „Nemzeti Casino“ összes tagjainak ragaszkodását s bátran meri állitani, miszerint a betegség által sujtott ősz elnök ha az eddig viselt elnöki tisztnek jövőbeni viselésétől kénytelen nem volna visszavonulni, meg van győződve, hogy a jelen alkalommal is közfelkiáltással választatnék meg továbbra is a casino elnökéül. Ennek előre bocsátása után azt inditványozta Krasznay, hogy Jeszenszky Ferencznek a mulban szerzett érdemeinek s fáradhatatlan tevékenységének elismeréséül jegyzőkönyvileg szavazzon köszönetet a közgyülés. Ezzel egyidejüleg inditványozza, hogy a casino festesse még Jeszenszky arczképét s a kedves emlékü olajfestményt helyezze el disztermében. Az inditvány egyhangulag el lön fogadva s kimondatott, hogy a hálás megemlékezésről, mely egyuttal a casino bucsuzójául szolgál, jegyzőkönyvi kivonattal értesittessék Jeszenszky Ferencz.

— **Látogatás Kossuthnál.** A pécsi jogakadémiai ifjuság a budapesti egyetemi ifjuság fölhivására ma délután gyülést tart, melynek tárgya a márczius hóban K o s s u t h o z menesztendő ifjusági karaván szervezése s a hazafiui ut előkészületeinek megbeszélése. Az ifjuság annak idején föl fogja hivni városunk polgárságát is a résztvételre.

— **Az uj szinház ügyében** megalakult végrehajtó bizottság vasarnap délelőtt gyülést tartott a városi közgyülési teremben a gyüjtő-iv-tartók részvételével. A mint a beérkezett gyüjtőivekből meg lehetett állapitani, eddig 10.124 frtot irtak alá s tényleg befolyt a városi pénztárba 7810 frt. A gyüjtő ivek közül a legtartalmasabb Zsolnay Miklós és Papp József ive. Ezen Zsolnay Vilmos aláirván nevét a szinház elé egy diszes majolika szökökut ajándékozását ajánlotta föl, mely kétségkivül csinos kis összeget képvisel. Zsolnay Miklós 100 frtot, Papp József 100 frtot, Ruepprecht János 50 frtot, Kovátsits Antal 100 frtot, Piatsek Károly 30 frtot, Pfeffer Antal 50 frtot, Gyimóthy Gyula 5 frtot, Schober István 5 frtot, Bubreg Pál 10 frtot, Jankovics Hugó 200 frtot, Ratkovics Ferencz 200 frtot, Bayer Ferencz 10 frtot, Nagy Gadó József 30 frtot, dr. Schwartz 5 frtot, Joó Kálmán 5 frt. E pénzösszeg kerek 900 frt. — Fogadják elismerésünket s hazafias üdvözletünket a derék gyüjtők.

— **Az Udel-féle** hangversenybe bele ütött az influenza. Részint keveseu jelentkeztek s a jelentkezők is influenzába estek s igy a hangversenyt nem lehetett megtartani szerdán. A mint értesülünk f. hó 28-ára, vagy talán 38-ára halasztatott.

— **Mecsek-pasztillák.** Hát már ilyen is van? Gondolja magában a t. olvasó. Van bizon s már városunk csaknem valamennyi gyógyszertárában, nagyobb füszerkereskedésében árulják. Ez a mi vállalkozó szellemü czukorkagyárosunk, S t r a u s z Adolf fundálta ki. Ez az ember mindenhez ért, még a fölolvasások- és reczitácziókhoz is; nem csoda hát, ha az i n f l u e n z a, rekedtség és köhögés ellen is kotyvasztott valamit. A Mecsek-pasztilla a gyógyhatásáról hires mecseki növény-nedvből és czukorból készül. Csak jó lehet! A mecsek tea bizonyos, hogy jó s a czukor is jó, ebből áll a Mecsek-pasztilla; tehát a Mecsek-pasztillának is jónak kell lenni. Egyébként a kik eddig használták, igen előnyösen nyilatkoznak róla. Még csak egy kis „Balokányi-csepp-ek“-et és nyári „Makadám porok“-at állitson össze valaki, egész patika kerül ki pécsi speciálitásokból. Okvetlen meg kell kapnunk a királyi táblát!

— **Sikertelen kisérlet.** A betörök, kik bámulatos visszavonultságban éltek eddig, a héten kedvet kaptak egy kis betörésre, de már annyira kijöttek a gyakorlatból, hogy a betörési kisérlet sikertelen maradt. Az ismeretlen tettesek a lyceum-épületben levő Thurn-féle órásboltba akartak betörni. Le is verték már a nagy lakatot, de már arra nem emlékeztek, hogy a belső ajtót, hogy szokás feltörni. Vagy talán megzavarták őket s igy történt, hogy zsákmány nélkül virradtak meg. Nagy volt természetesen a meglepetés, midőn reggel a boltnyitáskor a levert lakatokat látták. Nyomban rendőrségért küldöttek. A biztos meg is jelent s mosolygó arczczal távozott, szentül meg lévén arról győződve, hogy az „é b e r“ rendőrség ugrasztotta el a betörőket; pedig valószinübb, hogy az alvilág bolygó szellemei, kik a király-utczán szoktak hazavonulni.

— **A szénkénegezés ellen.** A budai külvárosban, értesülésünk szerént mozgalom indult meg, melynek az éle a városi filoxera-szabályzat, különösen pedig az abban kötelezőleg kimondott szénkénegezési eljárás ellen irányul. A budai külvárosi szőlősgazdák kérvényt irtak Pécs szab. kir. város közgyüléséhez czimezve, melyben azt kérik kimondatni, hogy a filoxera irtására kötelezőleg fentartott szénkénegezési eljárás szüntettessék be; a ki azonban tovább is akarja a szőleit szénkénegezni, az teheti. A kérelmet azzal indokolják, hogy roppant költséges ez az eljárás és semmi haszna sincs, sőt kárt okoz, mert több helyen teljesen kiveszaek a szőlőtők s a filoxera mind a mellett terjed. Körülbelül 80-an irták alá a kérvényt. Elég nagy szám, de hát ezek a jó emberek, a kik vajmi keveset olvastak a filoxera-védekezés tanaiból, úgy beszélnek, a hogy értik. Tény, hogy sok helyen a szénkénegezés által kivesznek a tőkék, de tudni kell, hogy csak az olyan tőkék, melyek már úgy meg voltak lepve, hogy különben is kivesztek volna s hogy mégis megszénegeztettek, ez azért történt, hogy a filoxera teva terjedése mérsékeltessék. Szük volna azonban lapunk kerete, hogy mi itt a tudatlanok oktatására kimeritő tanitással szolgáljunk. Majd a filoxera-bizottság lesz hivatva a kérelmet elbirálni. Annyit azonban már előre is jelezhetünk, hogy a kérelem annyiban, amennyiben e g y e s h e l y e k e n csakugyan nem érdemes a költséges szénkénegezési eljárást föntartani, méltánylásra fog találni; de a szénkénegezéssel való gyéritési és védekezési rendszer teljesen el nem ejtetik.

— **Hurok a szőlőkben.** Panasz van s a panasz nem alaptalan. A hegypásztorok nem teljesitik hiven a kötelességüket. A hegyrendre nem igen ügyelnek föl; csak arra leselkednek, hogy hol van nyitva valamelyik présház, hol lehetne egyet inni. Ez nagy baj. A szőlők különösen a „postavölgy-“ben tele vannak nyulfogó hurkokkal. Egy-egy szőlősgazda 10-16 hurkot szed le hetenként szőlőtőkéiről. Sok a nyulra éhező inponsztor, a ki meglesi a nyulak járását s kiveti a hurkokat. Káros ez a vadállományra is, de talan még károsabb a szőlőtulajdonosokra. A nyul erős állat s a mint a hurokba keveredik, el kezd hánykolódni és összeviszsza tördeli a tőkéket. Egy-egy nyulfogás mindig egy nyulba s 4—5 tőkébe kerül. Mire valók azok a hegypásztorok? Nem tudják kézrekeriteni ezeket a nyulászokat? Persze hogy nem; mert sokkal kényelmesebben élnek, semhogy egy kis fáradsággal elejét vennék a bajnak. Kora hajnalban talpon kellene lenni. Ilyenkor szokták a nyulászok a hurokra került prédát összeszedni. A hurkot éjjel vetik ki holdvilágnál s a zsákmányt hajnalban hordják haza. A hegy-pásztorok azonban csak akkor tápászkodnak föl, a mikor már minden ember talpon van. Jó lenne kicsit rájuk ijeszteni.

— **A vörös kereszt-egylet** február 1-jén tartandó álarczosbálja iránt városszerte nagy az érdeklődés, mit e bál már emberbaráti nemes czéljánál fogva is nagyon megérdemel. Esetleges nagylelkü adományokat a bál czéljaira elfogadnak Aidinger Jánosné, Hegedüs Imr.né, Sável Kálmánné, Friedl Tóni urnők, Mendlik Ágost apát-plébános, Majorossy Imre, valamint az összes választmányi tagok, ugy Valentin Otto, Moravitz őrnagy urak és az álarczor bál estéjén a pénztárnál.

— **Jubileum Mohácson.** A dunagőzkajózási társulat mohácsi ügynökségének tisztikara rendezett banquette-et szeretett főnöke Wanke Ferencz tiszteletére hivatali beiktatásának 40-ik évforjdulója alkalmából. Mintegy 80-an vettek részt s ott volt majdnem valamennyi hivatalnok, hivatalnak, egyletnek képviselője, s az ünnepeltnek nagyszámu barátja és tisztelője. Már az első fogás után poharat emelt Laubperger János d. gőzhajózási pénztárnok, ki az ügynökségi tisztikar nevében szivhezszóló meleg szavakkal ecsetelé szeretett főnökének hivatalához 40 éven át, jó és balsorsban egyaránt tanusitott hüségét és kitartását, melyet a király is méltányolt, midőn 1879 évi boszniai hadjárat alkalmával a mozgósitás körül kifejtett szorgalmáért a Ferencz József rendlovagjává avatta. Az ünnepelt meghatva mondott köszönetet hivataltársaimnak a mai nap tanusitott szeretet nyilvánitásáért, megjegyezvén, hogy szerzett érdemeit részben hivataltársai, barátai és tisztelői jóakaratának köszöni. Ezzel meg volt adva a jel a toasztok hosszas soraira, melyek közül a legtöbb természetesen a jubilálót, vagy családját érte. Igy Német Lipót ügyvéd mint a casinó elnöke üdvözlé őt, megemlékezve azon érdeméről, hogy 20 év előtt, a már akkor is ősz fővel de fiatal lélekkel biró férfiu az ifjuság élén a casinói könyvtár alapitásának eszméje mellett buzgólkodott. Margitai Péter ügyvéd a „M. és V.“ szerkesztője az ünnepelt családjára, Varga Alajos ügyvéd pedig egyik bájos leányára Izabellára, kinek nemrég eljegyzését ülte és Kerekes János utibiztos az ünnepelt nejére (emelték poharukat) mondtak csinos köszöntőket. Toldy Ignácz a kereskedők, Bankos Sándor Lajos kapitány tiszttársai és a maga nevében, mint leendő kedves rokonát üdvözölték, utóbbi kiemelvén az ünnepeltnek a hajós kapitányokkal szemben tanusitott pontos és loyalis eljárását. Jogics József ügyvéd éltette a jubilálót mint jó barátot s lelkesülve szólt azon érdemről, hogy egy oly társaság kötelékében, mely elemeiben véve még is csak osztrák társaság, mindig összetudta egyeszteini a társaság érdekeit a magyar érdekekkel. Palasovszky Ödön órás mint a mohácsi iparoskör elnöke, Horváth Ignácz a vasuti hivatal, Klombauer Antal a város részéről emeltek poharat az ünnepeltre, kiujolag megköszönve a szives üdvözleteket, Mohács intelligencziájára, majd a kapitányokra és vasuti hivatalra mondott egy-egy köszöntőt. Emlitést érdemel dr. Réder Károly ügyvéd jóizü humorral füszerezett két toasztja a jubilálóra. A köszöntők szakadatlan lánczolatának csak a késő éj vetett véget.

— **Uj főszolgabiránk Máté Ödön,** irja a „Siklós és Vidéke“, f. hó 10-én foglalta el hivatalosan — megérkezésekor — főszolgabirói állását járásunkban, ez ideig el volt foglalva járásának, hivatalának átadásával és a kellemetlen átköltözködéssel, ez ideig Perczel Béni szolgabiránk vezette a hivatalt. Most már szolgabirói hivatalunk teljes és megy a hivatalos munka a maga teljes rendjében. Csak egyet nem tudunk emlités nélkül hagyni, habár régi, de jó megyei szokás vala, hogy a járások az uj hivatal-főnöküket, főszolgabirájukat fogadni szokták, különösen pedig a székhely tüntette ebben ki magát. E szerint első sorban a siklósi elüljáróságot, illetve annak fejét a birót méltán a figyelmetlenség némi vádja éri, megengedjük azonban, hogy Máté Ödön főszolgabiró ur szerénysége a tüntető fogadtatás ellen van, de azt ősi szokás szerint az illendőség, a figyelmesség úgy hozta volna magával.

— **Felülfizetések nyugtatása.** A folyó hó 11-én megtartott jogaszbál alkalmából a pénztárkönyvi kimutatás értelmében a következő adományok, illetve felülfizetések folytak be: dr. Dulánszky Nándor megyés püspök ur őexcellencziájától 100 frt, nagys. dr. Szeredy József kanonok urtól 10 frt, N. N. 10 frt (a bál javára), méltós. Kardos Kálmán főispán urtól 7 frt, tek. Erreth János, Jeszenszky Ferencz és Szily László uraktól 7—7 frt, tek. dr. Kohárics Károly urtól 1 drb. cs. és kir. arany, nagys. Dobszay Antal, Girk Alajos és Zsinkó István kanonok uraktól 5—5 frt, nagys. Bánffay Simon és Rézbányay János uraktól 5—5 frt (a bál javára), tek. Erőssy József, Hinka László, Ráth Mátyás éz Ribay Ferencz uraktól 5—5 frt (a bál javára), tek. dr. Hölbling Miksa, dr. Krasznay Miklós, dr. Miltényi Miklós és dr. Schaurek Bódog uraktól 5—5 frt, nagys. Aidinger János urtól 4 frt 50 kr., tek. dr. Lammer Frigyes urtól 4 frt (a bál javára), tek. dr. Lukács Adolf urtól 4 frt, főtiszt. Unger Román urtól 3 frt (a bál javára), tek. dr. Kossutháay Ignácz, dr. Mihálffy Ernő, dr. Mutschenbacher Viktor és Zsolnay György uraktól 2—2 frt, tek. Fekete Mihály, Németh József, Domján J., Ország Lajos és Szuly János uraktól 2—2 frt (a bál javára), Péchy János jogh. urtól 1 frt (a bál javára), Forster N. jogh. urtól 50 kr. (a bál javára). Utólagosan beküldöttek a bálbizottsághoz: tek. Szauter Gusztáv ur 10 frt, tek. dr. Bors Emil 5 frt, tek. Dömötör Zsigmond 5 frt; jegyet váltottak s felülfizettek: tek. Zavaros Péter ur 2 frt (a bál javára), Lauber Rezső jogh. ur 1 frt 50 krt (a bál javára). Fogadják a nemes szivü adakozók kegyes adományaikért szivből fakadó, hálás köszönetünket. A bálbizottság helyett: Sághy János s. k., elnök, Lechner Viktor s. k., pénztárnok.

— **A mohács-pécsi vasut államositása.** Mint halljuk, a m. kir. kereskedelmi miniszterium s a dunagőzhajózási társaság közt a mohács pécsi vasut államositása kérdésében folyamatban levő alkudozások már annyira haladtak, hogy az államositás már a most következő nyár folyamán várható.

— **Uj vasut vármegyénken át.** A kereskedelemügyi miniszter két helyi-érdekü vasutvonalra szolgáltatta ki az előmunkálati engedélyeket. Ezek egyikét Veszter Imre országgyülési képviselő nyerte el, a m. kir. államvasutak Szegzárd állomásától Báttaszék, Báta és Duna-Szekcső irányában Monostorig; a másikat Bakos Gábor budapesti lakós kapta ugyancsak Szegzárd állomástól Őcsény, Decs, Várdomb, Laivir községek határain át Báttaszékig és innen Báta, D.-Szekcső, Baar, Mohács, Kölked, Udvár, Dályok, H. Márok, Kisfalud, Bán, Baranyavár és Monostor községek határain át a m. kir. államvasutak Baranyavár-Monostori állomásáig. Ezen vasut-folytatási, illetve összekötési terv nem egészen uj keletü. A vasutépitést, a kereskedelem és forgalom emelésnek tényezőit jól ismerő szakférfiak már 1884—1885 években belátták azt, hogy két ugyszólván egyenközüen haladó vasut, melyek mindegyike folytatás és összeköttetés nélkül Báttaszék és Mohácsnál végződik, a vasutpolitika szempontjából nekik tulajdonitott rendeltetésnek korántsem felelnek meg; azért a magyar kormány már évek óta komolyan foglalkozik azon tervvel, hogy Bátaszéket a Dunán épitendő hiddal Bajával kösse össze, hogy ez által az Alföld terményeit és szállitmányait a sokkal rövidebb szabadka baja-báttaszék-zákányi utvonalon át terelje Fiume felé; és másrészt a jelzett időben is akadtak vállalkozók, kik Báttaszéket egyrészt lefelé Mohácson át Monostorral és fölfelé a m. államvasutak kelenföldi állomásával akarták összeköttetésbe hozni. Gróf Korniss Gáspár és lovag Maciejovszky Lipót fáradoztak ezen terv megvalósitásáért, még mielőtt a budapest-pécsi vasutvonal megvalósittatott volna és keresztül is vitték volna, ha a három szomszédos megye érdekeltségei nagyobb áldozatoktól vissza nem riadnak. Pécs megint kipottyan!

— **Exhumáczió és bonczolás.** Egy német-bólyi anya a gyermekének nyakán támadt daganatot hir szerént borotvával felmetszette, minek az a következménye lett, hogy az üterek ellvágatván, a gyermek alig egy óra alatt elvérzés következtében meghalt. Az anyát főojelentették. Utóbb azonban kiderült hogy a följelentés alaptalan volt. Az illető gyermek nyakán levő kelést felszúrta az anya, de csak ugy mint az ezerszer történik baj nélkül. Itt nem a kelés megnyitása volt a baj, mert nem hogy elvérzés nem történt, sőt a vérnek semmi nyoma sem volt, s aztán nem egy órára a kelés felszurása után, hanem öt napra rá halt meg a gyermek régibb betegségében. Mindazonáltal megtörtént a kir. ügyészség inditványa folytán a gyermek holttestének Vodicska Ferencz mohácsi kir. aljegyző és a mohácsi járásbiróság vizsgálóbirója közbenjöttével törvényszéki kiásatása és bonczolása is, a midőn konstatáltatott, hogy a daganat felszurása és a gyermek halála közt semmi okbeli összefüggés nincsen és hogy a gyermek nem elvérzés, hanem agyvizkórban halt meg.

NAGY FERENCZ
laptulajdonos.

KIS JÓZSEF, lapvezér.

VÁRADY FERENCZ felelős szerkesztő.

HIRDETÉSEK.

Kitünő minőségü
tüzelőfa
kapható a legjutányosabb áron
Pintér Józsefnél.

A KI NEM TUDJA,
hogy a sok hirdetett gyógyszer közül melyik **felelne meg leginkább** betegségének, az kérje azonnal levelező-lapon **Richter kiadóintézetétől Lipcsében,** a képekkel ellátott **„A Betegbarát“** czímű könyvecskét. A hozzá nyomtatott hálairatok bizonyítják, hogy a művecskében foglalt **jó** tanácsok követése által, nem csak ezren-meg-ezren elkerülték a haszontalan pénzkiadást, hanem még a **vágyva-vágyott gyógyulást** is hamar megtalálták. A könyv **ingyen** küldetik meg.

„EQUITABLE“
Egyesült Államokbeli életbiztositó-társaság
NEW-YORKBAN.
Alapittatott; 1859-ben.

Biztositott tőke	1888	végén	1.373 040.315 frt	—	kr.
Uj biztositások	1888	„	384.833,887 „	—	„
Összes bevétel	1888	„	67 397,442 „	50	„
Vagyon	1888	„	237.607,305 „	—	„
A biztositottaknak kifizettetett	1868	„	29 711,142 „	50	„

Az összes nyereség a biztositottak javára fordittatik és a közönséges kötvényeknél már a második dijrészlet lefizetése alkalmával fizettetik vissza, mig a fél- és a szabad Tontina-terv szerint kötött biztositásoknál összegyüjtve a perodus végén szolgáltatik ki készpénzben.

Az **„EQUITABLE“** minden kötvénye 3 illetve 2 esztendő multán **megtámadhatlanná** válik, a mennyiben az esetre, ha a biztositási-dijfizetések a kötvény értelmében megtörténtek, **a biztositottak követelményei egyáltalán nem utasithatók vissza és a társaság azok kielégitésére feltétlenül kötelezve van.** Ezen ujitás által az **„EQUITABLE“** biztositott ügyfeleinek teljes megnyugtatást nyujt arra nézve, hogy halál-esetben, az elhalálozás bebizonyitása után, **a biztositási összeg az illetékesek kezeihez, minden körülmények között azonnal kifizettetik.**

Bővebb tudositással, ugyszintén prospectusokkal és ajánlati ürlapokkal készségesen szolgálnak a fő- és kerületi ügynökségek, nemkülönben az

«Equitable» Magyarországi aligazgatósága
Magyar leszámitoló- és pénzváltó-bank
Budapest, V., Dorottya-utcza 6 sz.

Van szerencsém t. cz. becses tudomására hozni, hogy több évi buzgó tanulmányaim után, miket a legelső mestereknél szereztem, jelenleg itt Pécsett

szoba-, dísz- és czimfestő

üzletet nyitottam.

Minthogy üzletemet a legujabb kor kivánalmaihoz képest rendeztem be, képes vagyok a legkényesebb és legkövetelőbb igényeknek a legjutányosabb áron megfelelni és főtörekvésem arra fog irányulni, hogy becses izlését tökéletesen kielégitve, valamint munkám tartóssága által nagyrabecsült bizalmát kiérdemeljem.

Esetleges szives megrendelések **Tausz tőzsdéjében** (főutcza 3. sz.) elfogadtatnak.

CSERTA DEZSŐ,
szoba-, dísz- és czimfestő.
Kaposvári-utcza 10. sz.

Árverési hirdetés.

Alulirottak részéről ezennel közhirré tétetik hogy

Birján község területén

az italmérési jog

1890. évre esetleg 1891., 1892. év tartamára 1890. évi január 27-én reggeli 9 órakor Birjánban a községi biró házánál a legtöbbet igérőnek nyilvános árverésen bérbe fog adatni.

A feltételek Birján községbirájánál, ugy az egerághi körjegyzői irodában megtudhatók.

Birjánban, 1890. évi január 9.

Györgyi Ede, kjegyző.
Ráttinger János, biró.

Brandt Rich. gyógyszerész
svájczi labdacsai

10 év óta tanárok, gyakorló orvosok s a közönség által mint olcsó, kellemes, biztos, ártalmatlan házi- és gyógyszer alkalmazva s ajánlva. Kipróbálták:

Dr. prof. Virchow R., Berlin,
„ „ v. Gietl, München (†),
„ „ Reclam, Lipcse (†),
„ „ v. Nussbaum, München,
„ „ Hertz, Amsterdam,
„ „ v. Korczynski, Krakó,
„ „ Brandt, Kolozsvár,
Dr. prof. v. Frerichs, Berlin (†),
„ „ v. Scanzoni, Würzburg,
„ „ Witt C., Kopenhaga,
„ „ Zdekauer, Sz. Pétervár,
„ „ Soederstädt, Kasan,
„ „ Lambl, Varsó,
„ „ Forster, Birmingham,

az altest szerveinek bajaiban,
máj- és aranyeres betegségekben, rendetlen székelésnél, makacs székrekedésben s az ebből eredő bajokban, mint: **Fejfájás, szédülés, mellszorúlás, nehéz légzés, étványhiány** stb. Brandt Rich. gyógyszerész svájczi labdacsait, enyhe hatásuk miatt, a nők legszivesebben használják s az erős, maró hatású savaknál, keserűvizeknél, cseppeknél, mixturáknál stb. többre becsülendők.

Kellö óvakodás végett a vevö közönséget még különösen arra figyelmeztetjük, hogy a forgalomban, csalódásig hasonló csomagolású svájczi labdacsok is vannak. A vételkor, a dobozt körítő használati utasitást lebontva, mindig meg kell nézni, hogy a doboz czimlapja a föntebbi lenyomatot: egy fehér keresztet vörös mezőben s Brandt Rich. névaláirását tünteti-e elő? Még arra is különösen figyelmeztetünk mindenkit, hogy Brandt Rchd. gyógyszerész svájczi labdacsai, melyek **a gyógyszertárakban kaphatók,** csak 70 kr-os dobozokban (kisebbek nincsenek) árúsittatnak el.

8.
végr. 1890 sz.

Árverési hirdetmény.

Alulirt kiküldött végrehajtó az 1881. évi LX. t. cz. 102. § a értelmében ezennel közhirré teszi, hogy a sásdi kir. járásbiróság 482/87 számu végzése által Szieberth Nándor pécsi lakós javára.

Stikkelberger Károly

jenői lakós ellen 120 frt tőke, ennek 1878. évi jun. hó 20 napjától számitandó 6%, kamatai és eddig összesen 75 frt 08 kr. perköltség-követelés erejéig elrendelt kielégitési végrehajtás alkalmával biróilag lefoglalt és 405 frtra becsült 40, 300 db. fali téglából álló ingóságok nyilvános árverés utjan eladatnak.

Mely árverésnek a 3312/1889. sz. kiküldést rendelő végzés folytán a helyszinén, vagyis **Jenőn alperes téglaházánál leendő eszközlésére 1890-ik év január hó 29-ik napjának délelőtt 10 órája** határidőül kitüzetik és ahhoz a venni szándékozók ezennel oly megjegyzéssel hivatnak meg: hogy az érintett ingóságok ezen árverésen az 1881. évi LX. t. cz. 107. § a értelmében a legtöbbet igérőnek becsáron alól is eladatni fognak.

Az elárverezendő ingóságok vételára az 1881. évi LX. t. cz. 108. §-ában megállapitott feltételek szerint lesz kifizetendő.

Kelt Sásdon, 1890-ik évi január hó 15-ik napján.

Schuberth Manó.
kir. biróságí végrehajtó.

Jegy-gyürük

mindenféle súly- és nagyságban, legszebben fémjelzett aranyból elkészitve, dús választékban.

Valódi ezüstevőszerek

13 próbás fémjelzett ezüstből, ára egy grámnak 9 kr. Egy 6 vagy 12 személy számára csinos bőrtokban összeállitva, modern kiállitásban.

Brilláns ékszerek

müvészies kivitelben, legszebb nemes kövekkel, gazdag választékban.

Legmegbizhatóbb és legfinomabb gyártmányu **ÓRÁK** legolcsóbb szabott gyári árak szerint **5 évi jótállás** mellett kaphatók.

SCHÖNWALD IMRE
aranymüves és órakészitőnél
Pécsett, Király(fő)-utcza, Hattyu-épület.

234.
ki. 1890. sz.

Szentlőrinczi járás főszolgabirájától.

Pályázati hirdetmény.

Baranyamegye szentlőrinczi járásához tartozó — türesedésbe jött — évi **800** forint fizetéssel, **200** forint segédtartással, **60** forint irodai átalánynyal, szabad lakással, kert és egy hold rétnek haszonélvezetével javadalmazott

bicsérdi körjegyzői állásnak

az 1886. évi XXII. t. cz. 82. és 83. §§-ai értelmében **Nagy-Bicsérden** a körjegyzőség székhelyén megejtendő választás utján **leendő betöltésére 1890. évi február hó 4-ik napjának délelőtti 10 óráját tüzöm ki.**

A kellőleg felszerelt pályázati kérvények folyó évi február hó 3-ig bezárólag alulirottnál nyujtandók be.

Szentlőrinczen, 1890. évi január hó 15-én.

Trixler Károly,
főszolgabiró.

PSERHOFER J.-féle

gyógyszertár Bécsben

Singerstrasse 15. sz. „Zum gold. Reichsapfel“.

Vértisztitó labdacsok ezelőtt **egyetemes labdacsok** neve alatt; ez utóbbi nevet teljes joggal megérdemlik, mivel csakugyan igen sok oly betegség létezik, melyben e labdacsok csodás hatásukat fényesen bizonyitják.

Évtizedek óta ezen labdacsok általában igen el vannak terjedve, számtalan orvos rendeli azt, s alig akad család, melyben ezen kitünő háziszerből ne volna egy kis részlet.

1 doboz 15 labdacsocskával 21 kr., 1 tekercs 6 dobozzal 1 frt 5 kr., bérmentetlen utánvét mellettti megküldéssel **1 frt 10 kr.**

A pénz előleges beküldése mellett, bérmentes megküldéssel együtt 1 tekercs labdacs 1 frt 25 kr., 2 tekercs 2 frt 30 kr., 3 tekercs 3 frt 35 kr., 4 tekercs 4 frt 40 kr., 5 tekercs 5 frt 20 kr., 10 tekercs 9 frt 20 kr. (1 tekercsnél kevesebb nem küldetik szét.)

Kéretik határozottan PSERHOFER J.-féle vértisztitó labdacsokat kérni s arra ügyelni, hogy a dobozok tetején levő feliráson minden dobozon a használati utasitásban látható PSERHOFER J. névaláirással el legyen látva és pedig veres nyomásban.

Fagy-balzsam, PSERHOFER J.-tól 1 tégely 40 kr, bérmentes megküldéssel 65 kr.

Keskeny utifü-nedv, hurut, rekedtség, görcsöshögés stb. ellen. 1 palaczk 50 kr.

Amerikai köszvény-kenőcs, 1 forint 20 kr.

Por lábizzadás ellen. Egy doboz ára 50 kr., bérmentes megküldés mellett 75 kr.

Golyva-balzsam, 1 üvegcse 40 kr., bérmentes megküldéssel 65 kr.

Élet-essenczia (prágai cseppek), megromlott gyomor, rossz emésztés ellen. Egy üvegcse 22 kr.

Angol csoda-balzsam, 1 üveggel 50 kr., egy kis üveggel 12 kr.

Fiaker-por, höhögés stb. ellen 1 dobozzal 35 kr., bérmentes megküldéssel 60 kr.

Tannochinin-hajkenőcs, PSERHOFERJ.-tól a legjobb hajnövesztő szer 1 sze lencze 2 frt.

Egyetemes tapasz, STEUDEL tanártól sebek ellen jónak bizonyult háziszer. Egy tégely 50 krajczár, bérmentes megküldéssel 75 kr.

Egyetemes tisztitó só, BULLRICH A. W.-tól. Kitünő háziszer megzavart emésztés minden következményei ellen. Egy csomag ára 1 frt.

Az itt felsorolt készitményeken kivül, valamennyi az ausztriai lapokban hirdetett bel- és külföld gyógyászati különlegesség készleten tartatik, a minden esetleg raktáron nem levő czikk kivánatra pontosan s legjutányosabban beszereztetik.

Postai küldemények az öszeg beküldése nagyobb megrendeléseknél utánvétel mellett és a legjyorsabban eszközöltetnek.

A pénz előleges beküldése mellett (legczélszerübben postautalvány mellett a viteldij sokkal kevesebbe kerül, mint az utánvétel mellett való küldésnél.

DREHER ANTAL sörfőzdéje Kőbányán

(BUDAPEST mellett.)

Van szerencsém a nagyérdemü közönség-, különösen a vendéglősök és kávéház-tulajdonosok becses tudomására adni, hogy sörgyártmányaim könnyebb és kényelmesebb megrendelésére Baranyavármegye és Pécs szab. kir. város részére egy külön

főraktárral

BAYER FERENCZ urat PÉCSETT

biztam meg, kinek főiránya lesz, minden megbizást úgy hordókban mint palaczkban, a legpontosabban kiszközölni. Kitünő tisztelettel

Dreher Antal
kőbányai sörfőzde (Budapest mellett).

Vonatkozással a fenti hirdetményre, bátorkodom megjegyezni, miszerint a főraktárt a legczélszerübb és a legujabb igényeknek megfelelően berendeztem és főtörekvésem oda fog irányulni, hogy a legpontosabb és megbizható kiszolgáltatás által eddigi üzletemnél nyert bizalmat ezen uj vállalatomra átruházzák és azt továbbra is kiérdemelhessem. Kiváló tisztelettel

Bayer Ferencz
a Dreher Antal-féle kőbányai sör főraktára
PÉCSETT, (budai) fő-utcza 33. sz.

Amerikai jégverem. — Saját vasuti sör-szállitó kocsi.

HIRDETMÉNY,

A pécs-baranyai központi takarékpénztár 1890. évi február hó 2-án d. e. 10 órakor saját helyiségében tartja

XVII. évi rendes közgyülését,

melyre a t. cz. részvényesek, hivatkozással az alapszabályok 90. és 91. §§-ra*, tisztelettel meghivatnak.

A közgyülés tárgyai:

1. Közgyülési elnök megválasztása;
2. a számadások megvizsgálása, a mérleg megállapitása és a nyeremény felosztása;
3. az igazgatóság és felügyelő-bizottság f. évi dijainak megállapitása;
4. a közgyülési jegyzőkönyv hitelesitésére 2 részvényes kijelölése.

Kelt Pécsett, 1890. évi január hó 15-én tartott igazgatósági ülésből.

Az igazgatóság.

* Melynek értelmében a három hóval előbb átirt részvények a közgyülést legalább 24 órával megelőzőleg az intézet pénztáránál letéteményezendők.

A pécs-baranyai központi takarékpénztár

mérleg-számlája.

VAGYON.

	frt	kr.
Pénztári készlet	10897	91
Leszámitolt váltók	573329	74
Előlegek, kézi zálogra	3512	—
Kölcsönök ingatlanokra	98717	09
Értékpapirok	11029	75
„ utáni kamat, decz. 31-ig	100	—
Törzsház	180894	85
Felszerelvények 10% leirás után	1180	53
Letétemények	160938	—
Perköltség előleg	500	—
Folyó számlák	116887	37
Bank giro számla	3185	86
Arany készlet	2300	—
	1163473	10

TEHER.

		frt	kr.
Részvényalaptőke	frt 200000.—		
30% befizetéssel		60000	—
Tartaléktőke		14438	84
Különleges tartalékok:			
Értékpapirok után	6410.22		
Árczhatetések	382.65	6792	87
Nyugdijalap		5830	26
Tiszti biztositékok		3000	—
Különféle biztositékok		157338	—
Takarékbetétek		858168	83
Visszleszámitolás		41766	45
Fel nem vett osztalék		82	—
Átmeneti kamatok		3364	94
Előre felvett kölcsön kamatok		250	98
„ „ házbér		598	86
Nyeremény egyenlegül		11241	07
		1163473	10

Nyeremény- és veszteség számla

TARTOZIK.

		frt	kr.
Kamatokért:			
Takarékbetétek után	frt 33989.33		
Tartalékalap „	„ 806.56		
Nyugdijalap „	„ 330.—		
Visszleszámitolás „	„ 556.90	35682	79
Tiszti és szolgafizetésekért		4760	—
Lakbérért		400	—
Irodai és perköltségekért		1159	85
Felügyelő-bizottság tiszteletdija		200	—
Napibiztosok tiszteletdija		600	—
Betét-kamat utáni adóért		3398	94
Törzsház utáni adóért		3810	32
„ „ költségért		985	90
Jövedelmi adóért		189	69
Leirásért:			
Felszerelvényeknél 10%		131	17
Egyenleg tiszta nyereményül		11241	07
		62559	73

KÖVETEL.

		frt	kr.
Kamatokért:			
Váltóleszámitolások után	frt 34313.43		
Előlegekének „	„ 191.85		
Kölcsönök „	„ 7321.51		
Folyó-számlák „	„ 5487.08		
Különféleik „	„ 227.41		
Értékpapirok „	„ 400.—	47940	98
Nyeremény-áthozat 1888. évről		509	17
Leirt váltó-követelésekből befolyt		268	53
Törzsház utáni jövedelemért		13841	05
		62559	73

Pécsett, 1889. évi december hó 31-én.

Ludwig Károly, pénztárnok. ***Blauhorn Antal,*** igazgatósági elnök. ***Kohárits N. János,*** könyvelő.

Jelen mérleg nyeremény- és veszteség-számlákat a szabályszerüen vezetett könyvekkel tételről tételre összehasonlitván, azokat tökéletesen helyesnek találtuk.

Pécsett, 1890. január hó 13-án.

Az igazgatóság részéről kiküldött bizottság:

Varga Elek.
Schönherr Mihály.
Eizer János.
Justus Lipót.
Krausz Simon.
Sipőcz István.
Szeifritz Antal.

A felügyelő-bizottság:

Aidinger János.
Dulánszky Adolf.
Ivánkovits István.
Zavaros Péter.

Nyomatott Taizs József könyvnyomdájában.